

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1360 Культурологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	034 Культурологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

11.02.2022 р.

Справа № 1962/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Колесник Олена Сергіївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Александрова Олена Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Гожик Андрій Петрович, проректор – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1360
Назва ОП	Культурологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 3

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі і загальна політика розвитку ОНП відповідає стратегічному плану розвитку ЗВО на 2018-2025 рр. Мета полягає у тому, щоб надати освіту в області культурології із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до певних областей культурології, у тому числі для продовження навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Під час творення ОНП залучаються основні стейкхолдери, зокрема, здобувачі та роботодавці. При проектуванні та поліпшенні ОП використовувався досвід випускників, які працюють в партнерських інституціях. Мережа зовнішніх стейкхолдерів включає як представників академічного середовища (КНУКІМ, НАККІМ), так і представників культурних інституцій, які займаються практикою культурологічної діяльності (Інститут національної пам'яті, Музей революції гідності).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При розробці та зміні ОНП «Культурологія» другого рівня освіти було проведено моніторинг ринку праці, а також організовано консультації з партнерськими ЗВО та культурними інституціями. Предметна область ОП відповідає спеціальності 034 Культурологія, компетентності відповідають сучасним тенденціям розвитку культурології. Під час розробки ОП враховувався досвід вітчизняних та закордонних ЗВО, а також аналіз досвіду організації гуманітарної освіти в 12 країнах (за програмою TEMPUS).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти для другого рівня вищої освіти спеціальності 034 Культурологія був затверджений Наказом МОН № 803 від 16 червня 2020 року. Зміни до ОНП «Культурологія» було внесено 26 червня 2020 року, що засвідчує протокол засідання кафедри №15. Представниця кафедри О. Павлова брала участь у розробці стандарту. Загальні і фахові компетентності та ПРН було повністю скорельовано із вимогами Національної рамки кваліфікацій, а також зі затвердженим стандартом. Підсумкова атестація здобувачів відповідає вимогам, визначеним Стандартом: складання кваліфікаційного іспиту з культурології та захист кваліфікаційної роботи.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП «Культурологія» становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до освітньо-наукових програм магістерського рівня, які висуваються Законом про вищу освіту (Ст. 5, п.5). Розподіл кредитів передбачає: 90 кредитів ЄКТС на дисципліни обов'язкового циклу, 30 кредитів ЄКТС – дисципліни вільного вибору студентів. Зміни в освітню програму вносилися в 2020 та 2021 роках. Зокрема, було додано дисципліни, які викладаються англійською мовою.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структура ОП повністю відповідає Стандарту МОН для другого рівня вищої освіти спеціальності 034 Культурологія. Структура та зміст ОП «Культурологія» дозволяють здійснювати підготовку фахівців за спеціальністю 034 Культурологія, забезпечуючи формування загальних та фахових компетентностей і ПРН. Програма гармонійно поєднує теоретичну підготовку, педагогічний аспект, та практичну складову, яка стосується організаційно-управлінської та експертної діяльності в сфері культури. Структурно-логічна схема в ОП демонструє зв'язки між освітніми компонентами.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст та структура ОНП відповідає області спеціальності 034 Культурологія. Здобувачі мають можливість отримати знання щодо типології культурних регіонів, сучасної художньої культури, новітніх тенденцій в культурології. Значна увага приділяється формуванню дослідницьких навичок. В реалізації ОП задіяні фахівці, які розвивають свою педагогічну майстерність, а в процесі викладання використовують інноваційні методики. Професійні компетентності викладачів розвиваються завдяки участі в міжнародних проектах та програмах стажувань.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язку, передбаченому законодавством

В КНУ ім. Тараса Шевченка існує політика формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачами. В навчальному плані ОП «Культурологія» другого рівня вищої освіти відображено можливість здійснення здобувачами вибору дисциплін. На вибірковий цикл дисциплін відведено 30 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу), що відповідає вимогам законодавства. Для ОП «Культурологія» другого рівня вищої освіти запроваджено модель блочної системи вибору дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП «Культурологія» передбачає проведення двох видів практик: ОК.16 "Асистентська практика" (6 кредитів ЄКТС) та ОК.17 "Науково-дослідна практика" (6 кредитів ЄКТС). Робочі програми практик містять усю необхідну інформацію, що стосується проходження практики. Кафедра активно залучає культурні інституції, які є партнерами ЗВО, в якості баз практик.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає загальні компетентності, які стосуються soft skills: здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність генерувати нові ідеї; здатність мотивувати людей; здатність оволодівати сучасними знаннями. Практична підготовка, яка передбачає участь студентів до реальних соціокультурних проектів, також сприяє розвитку соціальних навичок.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт для спеціальності 034 Культурологія другого магістерського рівня відсутній. Разом з тим, ОП передбачає набуття професійних кваліфікацій 2310.2 «викладач закладу вищої освіти» та 2443.2 «експерт із суспільно-політичних питань», які можуть бути присвоєна окремим рішенням екзаменаційної комісії за умови дотримання конкретних вимог. Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України № 610 від 23 березня 2021 року було затверджено професійний стандарт на групу професій «викладачі закладів вищої освіти» (<https://cutt.ly/HUnCvIe>), якому відповідають загальні та фахові компетентності та програмні результати навчання, передбачені ОНП «Культурологія» другого рівня вищої освіти.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих ОК відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Обсяг дисциплін обраховується в кредитах ЄКТС (1 кредит = 30 годин). Загальний обсяг ОК відповідає вимогам, які висувуються до освітньо-наукових програм і складає 120 кредитів. Тижневе навантаження здобувачів відповідає нормам, а навчальне навантаження у гармонійно розподілене між семестрами. Розподіл кредитів на дисципліни професійного циклу дозволяє сформувати фахові компетентності та досягнути ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною освітою за даною ОП не здійснюється

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому затверджуються щорічно, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти КНУ імені Тараса Шевченка знаходиться за посиланням <https://cutt.ly/pUvrWlC>, та на сайті філософського факультету <https://cutt.ly/OUn9Xnz>.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

В правилах прийому до КНУТШ зазначено перелік документів, заяв та термін їх подачі. Відповідно до Правил прийому абітурієнти складають Єдиний вступний іспит з іноземної мови у формі тесту та Фахове вступне випробування. Враховуються досягнення вступників шляхом нарахування додаткових балів переможцям або призерам міжнародної студентської олімпіади з фаху; переможцям або призерам II етапу всеукраїнських студентських олімпіад МОН України з фаху.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється документами Університету: "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка"; "Додатком до правил прийому «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка»; "Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка", та Наказом Ректора від 12.07.2016 р. за №603-22. Визнання результатів навчання студентів, залучених до участі у програмах академічної мобільності, здійснюється на основі Європейської кредитно-трансферної системи ECTS.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

КНУТШ не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за ОП «Культурологія», не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання і викладання на ОНП передбачають кореляцію різних способів подачі матеріалу. У процесі реалізації ОНП відбувається регулярне оцінювання педагогічних методів викладачів, рівня доступності форм подачі матеріалу. Академічна свобода проявляється у варіативності шляхів викладання змісту дисциплін, яка здійснюється із врахуванням наукових досягнень вітчизняних та зарубіжних вчених, а також практиків культури та мистецтва. На ОНП використовуються такі інноваційні методики навчання як експертиза суспільно-політичних питань, модерація здобувачами семінарських занять, фасилітативні практики тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Студенти отримують релевантну інформацію під час першої консультації на початку навчального року, на першому аудиторному занятті, а також перед контрольними заходами. Робочі програми навчальних дисциплін розміщені на сайті філософського факультету.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Самостійна робота передбачає проведення досліджень, написання аналітичних робіт, есе, виконання курсової та кваліфікаційної роботи тощо. ОК, що забезпечують науково-дослідну складову ОП, у сукупності складають понад 40 кредитів ЄКТС. Кваліфікаційна робота постає результатом самостійних досліджень студента. “Наукові семінари” передбачають проведення практичних занять в різних інституціях культури. Студенти мають можливість публікувати результати досліджень в збірці наукових праць “Українські культурологічні студії”, отримуючи додаткові бали, що враховуються при вступі в аспірантуру. Тематика статей пов’язана із темою науково-дослідної роботи кафедри у 2019-2021 р. Студенти беруть участь в круглих столах, наукових конференціях, в олімпіадах з культурології, конкурсах, тематичних зустрічах та тренінгах.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Розвиток досліджень обумовлюється індивідуальними запитами НПП, які працюють на ОНП “Культурологія”. Розробки викладачів кафедри етики, естетики та культурології висвітлюються на сторінках збірника наукових праць “Українські культурологічні студії”, який індексується в міжнародних наукометричних базах. Результати наукової діяльності надаються як рекомендована література до робочих програм навчальних дисциплін. Викладачі, що включені у реалізацію ОНП, є не лише теоретиками, а й практиками.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

НПП, які забезпечують викладання за ОНП “Культурологія”, проходили стажування за кордоном (Італія, Польща, Фінляндія), брали участь у міжнародних проектах. Здобувачі мають можливість брати участь у наукових конференціях, відвідувати іноземні освітні заклади. Взаємодія з іноземними колегами підкріплена договорами (Університет Зелена Гура, Інститут культурології Вроцлавського університету).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ передбачає наявність поточного та підсумкового контролю. Форма підсумкового контролю визначається у ОНП. Поточний контроль здійснюється через відповіді на семінарах, дискусії, есе, презентації самостійних досліджень, контрольні роботи. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання зазначається у робочих програмах навчальних дисциплін, розміщених на сайті філософського факультету. Ця інформація доводиться до всіх здобувачів під час початку викладання дисципліни. На сайті факультету, на стендах у приміщенні КНУТШ, на кафедрі здійснюється інформування студентів щодо графіків проміжної атестації, підсумкового контролю тощо. Використовується інформування студентів через офіційні сторінки та канали у Telegram, Facebook, Instagram тощо.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 034 Культурологія другого (магістерського) рівня. Процедура обов'язкової перевірки на плагіат робіт врегульована "Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ". Кваліфікаційні роботи розміщуються в репозитарії. Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно, на захисти запрошуються стейкхолдери.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У КНУТШ процедура проведення контрольних заходів визначається "Положенням про організацію освітнього процесу", а також "Порядком рішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка". Під час підсумкового контролю комісія складається з двох-трьох екзаменаторів. Здобувачів повідомляють про вимоги дотримання правил академічної доброчесності. Порядок повторного проходження контрольних заходів, оскарження контрольних заходів врегульовують "Положення про організацію освітнього процесу", розділи 4, 7 та інші та "Положення про Апеляційну комісію". Випадків конфлікту інтересів, оскарження процедур та результатів проведення контрольних заходів, незгоди з оцінками, повторного проходження контрольних заходів на ОНП "Культурологія" не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності зазначені у "Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ", "Етичному кодексі КНУТШ", "Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ" та інших нормативних документах. "Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ" містить опис процедури розгляду порушень принципів і норм поведінки, зазначених в Етичному кодексі. Наукові публікації студентів проходять процедуру рецензування. Викладачі кафедри беруть активну участь в роботі організації та проєктів, спрямованих на популяризацію академічної доброчесності. Приклади порушення академічної доброчесності за ОНП "Культурологія" відсутні.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Усі НПП, які забезпечують дану ОНП, мають наукові ступені та вчені звання, хоча серед них відсутні дипломовані спеціалісти з культурології. Наявна кореляція між науково-методичною діяльністю НПП та освітніми компонентами, закріпленими за викладачами. НПП мають навчально-методичні посібники, наукові публікації, статті. Відповідність професійної кваліфікації викладачів підтверджується участю в міжнародних та вітчизняних проєктах.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів для роботи на ОНП встановлені у “Положенні про конкурс”, “Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ”. Оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад публікують у газеті “Сучасна освіта України” та на сайті КНУ. Перелік конкурсних та контрактних документів, а також всю релевантну інформацію оприлюднюють на сайті КНУ. Розгляд документів відбувається поетапно: на засіданні кафедри, засіданні Вченої ради філософського факультету, засіданні Вченої ради КНУ.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У ЗВО наявна інституційна практика залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. За даною ОНП було укладено низку договорів з роботодавцями про співробітництво через організацію спільної наукової, навчальної, науково-методичної, музейної, культурологічної діяльності. Роботодавці залучалися до обговорення змісту ОНП. Пропозиції і зауваження щодо змісту ОНП, які висловлювали роботодавці під час засідання кафедри, були повністю враховані.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До аудиторних занять зі здобувачами у 2020 – 2021 н.р. активно залучалися професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Кафедра етики, естетики та культурології має потужний викладацький склад, серед яких є учасники міжнародних та вітчизняних мистецьких проєктів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Викладачі, які забезпечують ОНП, мають можливість підвищувати кваліфікацію у ЗВО та його структурних підрозділах. Підвищення кваліфікації здійснюється у Інституті післядипломної освіти. З 2021 р. в Університеті регулярно відбуваються заходи на платформі KNU Professionals, спрямовані на професійний розвиток НПП. Викладачі ОП проходять періодичне стажування як в Україні, так і за кордоном. Адміністрація ЗВО створює умови для професійного розвитку викладачів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У «Статуті КНУ імені Тараса Шевченка» передбачено систему морального та матеріального заохочення за досягнення у фаховій сфері. Професійний розвиток викладачів стимулюється преміюванням за високі результати публікаційної активності, встановленням завдань щодо професійного зростання в контрактах, які укладаються з викладачами. Стимулювання НПП на ОНП відбувається і через присвоєння звань "кращий викладач року" (2015 р.), подяками НАУ України (2019 р.), грамотами КНУТШ (2020 р.).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В ЗВО створені умови для якісного, безпечного навчання і праці. Наукова бібліотека Університету є найбільшою науковою університетською бібліотекою України. Сайт бібліотеки містить необхідну для здобувачів вищої освіти інформацію. Бібліотека надає доступ до фондів і електронних каталогів, реферативної бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science. На факультетському сайті розміщений розділ “Електронна бібліотека філософського факультету”. Функціонують університетський, факультетський і кафедральний Web-сайти. На філософському факультеті влаштована мультимедійна аудиторія.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечив безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури й інформаційних ресурсів. Кваліфікаційні роботи безкоштовно перевіряються на плагіат (Unicheck). Наявна безоплатна мережа WiFi. В комп'ютерних класах студенти безоплатно користуються мультимедійним обладнанням та інформаційними ресурсами.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, та дозволяє задовольнити їхні потреби й інтереси. Умови й правила призначення стипендій, зокрема соціальної, є доступними на сайті студпарламенту КНУ. Психологічною службою проводяться дослідження рівня адаптації здобувачів першого курсу, а також надаються безкоштовні індивідуальні консультації за запитом. Для виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, оцінки стану та якості забезпечення освітнього процесу в КНУТШ створена і діє система опитування UNIDOS.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів. Освітня підтримка: викладачі призначають щотижневі години консультацій; потрібну літературу здобувачі можуть отримати у Науковій бібліотеці КНУ або ж бібліотеці ФФ; на сайті кафедри розміщено робочі програми навчальних дисциплін ОНП. Організаційна підтримка здійснюється рядом адміністративних структур ЗВО та кураторами. Консультативна підтримка: функціонують сторінки у соціальних мережах кафедри, факультету, закладу вищої освіти, органів студентського самоврядування. Соціальна підтримка: діє профспілкова організація студентів університету та реалізується «принцип пільгового забезпечення соціально вразливих категорій студентів», функціонує Психологічна служба КНУ. Заклад забезпечує проживання студентів факультету у гуртожитку, користування медпунктом, пунктами харчування, навчально-спортивним комплексом.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема, розроблено концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей». На прибудинкових територіях й корпусах є пандуси, таблички зі шрифтами Брайля, контрастне маркування останніх сходинок, в головному корпусі створено ліфт, є спеціально обладнані туалети. Осіб з особливими освітніми потребами на ОНП немає.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО існує чітка та зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОП. Політика і процедури спираються на "Етичний кодекс університетської спільноти". Розроблено «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ». Працює Постійна комісія Вченої ради з питань етики, Студпарламент, які, у взаємодії з юридичним відділом університету, надають консультативно-правову допомогу учасникам освітнього процесу, які звернулися з проханням про врегулювання конфліктної ситуації. В КНУТШ розроблено та затверджено «Антикорупційну програму». Повідомлення про корупцію може бути надано електронним або письмовим листом, а також за телефоном. Реалізуються програми соціального становлення та соціальної підтримки студентів. В Університеті проводяться різноманітні заходи з метою запобігання дискримінації. Приклади конфліктних ситуацій за ОНП «Культурологія» відсутні.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП здійснюються згідно «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ», «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ», "Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ". Перегляд ОНП здійснюється гарантом та членами проектної групи щорічно або за необхідністю. Під час перегляду ОНП враховуються результати опитувань здобувачів, а також досвід інших ЗВО, в тому числі іноземних. Останній перегляд ОНП «Культурологія» за другим (магістерським) рівнем відбувся у 2021 р.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Представники здобувачів є членами Вченої ради, беруть участь в обговоренні та вирішенні питань щодо удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи тощо. Члени Студпарламенту входять до складу Науково-методичної ради КНУТШ. Два рази на рік проводиться моніторинг якості освіти та соціологічне дослідження

UNIDOS, студентське самоврядування здійснює незалежне опитування щодо якості освітнього процесу. З пропозиціями можна звертатись до гаранта ОНП, завідувача кафедри, а також через електронні скриньки, офіційні сторінки соцмереж.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Зауваження та пропозиції щодо якості ОНП роботодавці мають змогу надавати у безпосередньому спілкуванні з гарантом, завідувачем кафедри, за відкритою Google-Form або повідомленням в чати на офіційні сторінки соціальних мереж. В ЗВО діє Рада роботодавців. В рамках співпраці проводились зустрічі із роботодавцями, спільні заходи, наукові конференції, семінари, гостьові лекції. Пропозиції роботодавців були враховані при перегляді ОНП в 2020 р.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ЗВО реалізує практики підтримки зв'язків із випускниками, зокрема, створено чат в Телеграм-каналі, наявні сторінки кафедри в соцмережі Facebook, Instagram, де викладається інформація щодо вакансій чи волонтерства в культурно-мистецькій сфері. Були організовані відкриті зустрічі. Випускники ОНП "Культурологія" другого (магістерського) рівня продовжують навчання на програмах спеціальності 034 на третьому освітньому рівні КНУТШ та в інших ЗВО. Випускники підтримують зв'язок з кафедрою, беруть участь в її заходах.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В ЗВО функціонує відділ із забезпечення якості вищої освіти, науково-методична рада, навчальна лабораторія соціологічних і освітніх досліджень, органи студентського самоврядування, наукове товариство студентів і аспірантів. Останній перегляд ОНП відбувся в 2021 році, недоліків не виявлено. В 2020 році були внесені зміни у зв'язку із розробленням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 034 «Культурологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти; в 2021 р. - зміни відповідно до загальної вимоги ЗВО щодо підвищення складової іноземних мов в навчанні. Через карантинні обмеження, освітній процес в ЗВО перевели в дистанційний режим; викладачі кафедри пройшли стажування в проектах КНУ Teach Week та Тренінгів з опанування інтерактивними панелями. Викладач О.Павлова є членом підкомісії зі спеціальності 034 Культурологія науково-методичної комісії №3 гуманітарних наук і богослов'я сектору Вищої освіти науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, що позитивно впливає на якість вищої освіти за аналізованою ОНП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП проводиться вперше, зауваження та пропозиції відсутні.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО сформована культура забезпечення якості освіти загалом та якості ОНП «Культурологія», зокрема: наявні документи, які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП; сформована внутрішня система забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки учасників освітнього процесу КНУ ім. Тараса Шевченка регулюється Законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», а також внутрішніми нормативними документами, наявними у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Учасники освітнього процесу проінформовані щодо правил і норм КНУТШ, зазначених в положеннях. Інформацію про новини кафедри всі зацікавлені отримують на офіційному сайті кафедри ЗВО, функціонують чати в соціальних мережах.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Останній перегляд ОНП відбувся в 2021 році, проєкт ОНП оприлюднено на офіційному сайті ЗВО вчасно, стейкхолдери можуть надсилати рекомендації, відгуки та зауваження через Google-Form. Здобувачі та роботодавці мають змогу надавати пропозиції та зауваження безпосередньо гаранту та завідувачу кафедри. У КНУТШ розроблено порядок укладення та перегляду ОНП, який відображений у відповідних документах.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному веб-сайті КНУТШ до публічного доступу надано достовірну інформацію щодо ОНП «Культурологія», а також щодо організації освітньої та наукової діяльності: робочі програми, новини кафедри, нормативні документи.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендується розробити та впровадити комплексне періодичне анкетування роботодавців, залучених до реалізації ОП з метою систематизації інформації та аналізу зовнішнього середовища, яке може впливати на реалізацію ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Доцільно розглянути можливість створення спільного переліку вибіркових дисциплін для двох культурологічних ОП: «Культурологія» та «Культурна антропологія із фаховим вивченням іноземної мови» (яка функціонує в цьому самому ВНЗ). Професійна кваліфікація 2443.2 «експерт із суспільно-політичних питань» не зовсім відповідає специфіці культурологічної освіти. Можливо, слід скоригувати професійну кваліфікацію відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 03 гуманітарні науки, спеціальності 034 культурологія (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/06/17/034%20Kulturolohiya%20mahistr.pdf>), де об'єкти вивчення та діяльності визначаються як "культурні процеси, явища, стани та ознаки, їх усвідомлення, інтерпретація та моделювання; соціокультурні інститути та практики, що забезпечують формування культурних норм та цінностей, способи їх втілення й використання", а не суспільно-політичні питання в цілому.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендації відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Бажано розглянути шляхи подальшого посилення інтернаціоналізації діяльності здобувачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендується розглянути можливість виділення декількох пріоритетних каналів комунікації викладачів та студентів.

Критерій 6. Людські ресурси

Слід розглянути можливість залучати до реалізації ОНП дипломованих спеціалістів з Культурології.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендації відсутні

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Бажано залучати до забезпечення якості ОП "Асоціацію випускників", зокрема, наповнити конкретно інформацією відповідний розділ сайту Філософського факультету.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На сайті ЗВО розміщена уся необхідна інформація, вона є у відкритому доступі, проте розташування інформації є не завжди інтуїтивно зрозумілим, не всі лінки працюють. Бажано доповнити і вдосконалити офіційний сайт.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР
ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ